# سـتـاتمـیـک لـرـژی رـژنامـوانیدا.. رـسوـ بـختیار

ئـو گـاـتـجـاـیـیـی ئـسـتا لـئـارادایـ هـیـچ پـیـوـنـدی بـرـژـنـامـوانـیـوـ نـیـیـ، تـنـیـا کـسـانـک، بـوـونـتـ هـوـاداری بـرـپرسـک، پـژمـینـکـی ئـو دـسـاـتـدارـ دـکـنـ، بـهـوـاـ و راـپـرـت و رـیـپـرـتـاـژ، وـنـ و قـسـ سـواوـکـان وا جـوان دـکـنـ، هـسـت دـکـیـ، ئـمـانـ لـوـاـتـکـی ئـوروـوـپـی دـژـیـنـ، لـرـژی رـژـنـامـگـرـیـش هـر ئـوانـ لـلـایـنـ بـرـپرس و دـزـگـا سـبـرـکـانـیـان خـاـت دـکـرـنـ، ئـو تـاـ کـمـاـیـتـیـانـشـ بـیـکـجـاری کـارـکـیـ شـوـانـدـوـوـ، یـکـکـ سـاتـمـیـکـ دـکـاـ، هـمـوـ پـیـچ و ئـکـاـونـتـ ساـخـتـچـیـکـانـ دـیـکـنـ بـهـرـاـ، وـکـ ئـوـیـ تـنـیـا لـمـ دـقـرـ ئـو ساـتـمـیـ لـئـارادا بـ.

رـژـنـامـوانـیـ و سـبـرـکـانـیـ حـزـبـکـانـ وایـانـ شـوـانـدـوـوـ، بـسـوـوـپـایـکـیـ دـکـتـرـیـ دـرـوـونـیـ چـاـکـ ناـکـرـ، گـنـجـانـ و هـتـاـ پـیـرـکـانـیـشـ بـدـوـایـ هـاـ نـاـوـکـانـیـ ئـو لـاـپـاـنـ کـوـتـوـونـ، بـبـ ئـوـیـ هـیـچ کـاـتـکـ لـهـکـارـکـانـ بـپـرسـنـ، کـ لـپـشـتـ ئـمـ هـرـاـ و قـیـرـانـانـ دـایـ، بـاـوـ بـرـانـیـ قـیـرـانـکـانـیـشـ لـدـوـورـوـ پـکـنـیـنـیـانـ دـ، دـوـاـتـرـ لـایـنـ پـیـوـنـدـیـارـکـانـ لـسـرـ مـزـکـ کـدـبـنـوـ و چـنـدـیـنـ ئـاـیـانـ لـپـشـتـ، دـوـبـارـ خـاـکـ بـهـکـارـیـ کـشـکـانـ دـادـنـ.

ئـمـ چـنـدـ دـاـیـ سـرـوـ تـنـیـا خـسـتـنـ رـوـوـیـ ئـو ساـتـمـانـیـ، کـ رـژـانـ خـاـکـیـ پـوـ خـرـیـکـ دـکـنـ، دـیـارـ هـرـ هـمـوـ ئـمـانـ ناـچـتـ نـوـ دـوـوـتـیـیـ رـژـنـامـوانـیـوـ تـنـیـا بـ کـاـتـ بـاـکـرـدـنـ و بـکـارـبـرـدـنـیـ چـنـدـ وـیـسـتـکـ، تـاـ کـشـ گـورـکـانـ لـبـیـرـ بـچـنـوـ، خـاـکـ بـشـتـیـ لـاوـکـیـ خـرـیـکـ بـکـنـ.

لـرـ لـبـرـ پـیـچ و سـایـتـ و سـبـرـ ساـخـتـکـانـ تـوـانـیـانـ رـژـنـامـوانـیـ کـاـغـزـ لـنـاـوـ بـبـنـ، زـرـ کـسـ هـیـ دـپـرسـ، هـنـدـکـجـارـ ئـوـانـیـ دـامـزـرـنـرـیـ ئـو رـژـنـامـ و گـڤـارـانـ بـوـونـ، پـرسـیـارـیـ مـانـیـ دـکـنـ و دـاـنـ: ئـرـ ئـسـتـاشـ دـرـدـچـ، کـ مـاوـ، کـ وـتـارـ و بـابـتـ ئـدـبـیـ و رـژـنـامـوانـیـکـانـ دـنـوـوسـ، وـکـجـارـانـ جـشـ و خـرـشـ بـ نـیـشـتـمـانـ و خـاـکـ و پـرـوـرـدـ و خـوـنـدـنـ هـیـ.

هـرـ خـیـ وـاـمـ دـاـتـوـ، بـگـومـانـ نـخـیـرـ هـیـچ شـتـکـ لـبـارـیـ خـیـداـ نـمـاوـ، چـونـکـ چـاوـشـکـانـ هـمـوـ شـتـکـیـانـ لـبـارـ بـرـدـ.

ڕۆژنامەوانی کوردستان تا ئەو کاتەی هیز و تاقەتی هەبوو بە خوێنەران دەیتوانی پەیامە جوانەکان بخاتە روو، لەگەڵ ئەوەی زۆربەی ڕۆژنامە و گۆڤارەکان لەوکات حزبی بوون، بەڵام ڕەنگدانەوەی حزبەکانی زۆر بەکەمی لەسەر دیار بوو، تەنیا ئەوە نەبێ لەیادەکان ئەوە ڕەنگیدەدایەوە، بەڵام لەکتایدا گۆڤار و ڕۆژنامەکان پەیامەکانیان بە ڕەشنبیری و بیری ئازاد بوو.

هەر چەندێک بێ، لەئێستادا هیچ ڕوویەکی ڕۆژنامەوانی نەماوە تەنیا لاپەڕە دیجیتاڵەکانی سەبەرەکان لەگەڵ پانکەدان، کاتێک هەواڵیان نامێنێ باس لەسوود و زیانەکانی سیر و پیاز دەکەن.

ڕۆژنامەوانی کوردی یان کوردستان، وەک وەڵات و نەتەوەکانی دەوروبەرمان مێژوویەکی دوور و درێژیان، هەڤێ نییە تەنیا تەندابێ بەکەسانی سەبەر و ماستاوچی، لەگەڵ ئەوەی چەندین یاسا هەیە، بەڵام هەموو یاساکان دەرەقەتی ئەو بایە بەهەزەی تەکنەلۆژیا نەهاتن، ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ ناکارابوونی دەزگا چاودێر و سەندیکا و وەزارەتە پەیوەندی دارەکان.

لەتەک ئەوەی خودی ڕۆژنامەوانی ڕۆژانە خەسڵەتی خۆی لەدەست دەدا، خوێنەران بەشتی لاوەکی و گاڵتەجاڕی ئینتەرنێت خەریکن، هیچ بەهایەک نابەخشن، هاوکات ئەمە گەورە و بچووک دەگرێتەوە، دایک و باوک لەناو خێزاندا هەوڵی ئەوە نادا منداڵەکانی ڕۆژێک لەڕۆژان ڕۆژنامەیەک یان کتێبێک بخوێننەوە، بگرە خەشیان تاقەتی ئەوەی نییە ڕۆژانە بۆ چەند ساتێک سەیری بکا بابەتێک بخوێنیتەوە، دیارە ئەمەش پەروەردەی ئەو چەندین ساڵەیە، هەمووان خەیان خەریککردووە بەئێتەمبەڵی جوان و قیلا و ئەپارتمانەکان.

ئەم دەخەی ئێستا پەویستی بەوەیە، بەهەموو لایەک خوێندنەوە بگەنینەوە نەو خەڵکی، تا نەوەکان بزانن ڕۆژنامەگەری کوردی خاوەن سەروەرییەکی مەزنە، جگیربوونی زمانی کوردی هەروا لەخەڵا بەردەوام نەبووە، بەڵکو بەدرێژایی مێژوویی ڕۆژنامەگەری کوردی قەڵەمە پاکەکان لەپشتەوەی بوونە و هەنگاو بەهەنگاو کردوویانەتە ئێستەرێیەکی دڕوشاوە.

# شۆشی دەرسیم.. غەریبە عەلی

هەروەک ئاشکرایە گەلی کورد ئەزمونکی خراپی لەگەڵ دەوڵەتی تورکیادا هەبووە. هەر لە سەرەتای دامەزراندنی دەوڵەتی تورکیا دەستی بە کەمەکوژی و کوشت و بڕکردووە لە کوردستان. کوردیش بە چەندین شێواز دژایەتی ئەو سیاسەتەی تورکیای کردووە بەرەنگاریان بەتەوە لەرگەی شەرش و ڕاپەرینەوە ، بەنمونە شەرشی "شێخ سەعیدی پیران" و "شەرشی ئارارات "پاشان "شەرشی دەرسم" و چەندین شێوازو چاڵاکی جەراو جەریان ئەنجامداوە لەووبەو بوونەوەی ئەو سیاسەتە داپڵەسێنەرەی تورکەکان. یەکک لەو ناوچە کوردیانە کە سەرسەختانە دژی ئەو کردارە فاشیانەی تورکە کەمالیەکان وەستاوەتەوە "دەرسیم " ئەم ناوچەیە هەر لەزووەوە سەربەخۆیی خۆی پاراستووە، تەنانەت لە سەردەمی عوسمانییەکاندا ماوەیەک بە ویلایەتی (کوردستان) ناودەبرا.

دوای جەنگی یەکەمی جیهانیش خەڵکی هەرێمەکە بە بە دەستهێنانی سەربەخۆیی و ئازادبوون ڕاپەڕینکیان دژی کەمالییەکان بە ناوی ڕاپەڕینی (کەچگیری)ـیەوە بەرپاکرد. لەسەرەتادا بەشێوازکی ئاشتیانە داوای پێشکەش بە بەرپرسانی دەوڵەتی تورکیا کردوە ، ئەمەش لەڕێگای نامەو ناردنی پەیام . "سەید ڕەزا" بە ئەوەی ناوچەکە لە شەڕ دوربخاتەوە چەندین نامەی بە ئالب دەغان نارد، تەنانەت کورەکەی خۆشی نارد بەناو بە فرت و فێڵ گرتیان و کوشتیان. شەرشەکە لە زستانی 1937 دەستی پێکرد ، سەرەتا شەرشگەران چەندین سەرکەوتنی گەورەیان بەدەست هێنا ، بەڵێ حکومەتی تورکیا هێزێکی یەکجار زۆری ڕەوانەی ناوچەکە کردووە. تەنانەت سەرۆک وەزیران "عیسمەت ئینۆنۆ" خۆی سەرکردایەتی سوپای گرتە دەست ، سەرەتا بە بیانووی خەڵشاردانی شەرشگەران چەندین گوند و کەڵگە و دارستانی دەرسیمی ئاگر تەبەردا. پاشان شۆری قورسی نا هاوتا لەلایەن هەردوولا ڕوویدا. کوردەکان ئازایانە بەرگریان کرد بەناو بەهەی لاسەنگی هێز و چەک و تەقەمەنی شکستیان هێنا.
تەنانەت سەید ڕەزا لە شەڕێک کە خۆی تەمەنی 75 ساڵ بوو بەسەختی بریندار بوو ، زستانی 1937 زۆر سەخت بوو ، شەرشگەران ئازوقەو تەقەمەنیان زۆرکەم ببوو ، خەڵکەکی زۆر ئاوارەو دەربەدەر ببون. لەوکاتەدا ئالب دەغان نامەیەک بە سەید ڕەزا دەنێرێ بە ناوی حکومەتی تورکیا ئامادەیی بە گفتوگۆ دەربڕی ، سەید ڕەزا چۆن شاری ئەرزنجان لەو پەڕی باکوری کوردستان یەکسەر دەست گیریان کرد دوای دادگایەکی ڕوکەشانە خۆی و یازدە کەس لە هاوڕێکانی لە سێدارەدران.

دەوڵەتی تورکیا بەتەواوی ڕێچاوی پاکتاوی نەژادی لە هەرەمی دەرسیم کردووە و هەوڵیداوە کورد بسڕێتەوە یان بیانکات بە کەمینەیەکی بە هێزو لاواز ، چونکە بە سەرکوتکردن نەوستا هەستا بە کەمکوژکردنی گەلی کورد بەشێوازی جۆراو جۆری قرکردن ، کە هەمیشە ئەمە لە تورکیا چاوەڕێ دەکرێ ، تورکیا ئەزمونی زۆریشی هەیە لە کوشت و بڕامبەر بە کەمە نەتەوەکانی ژێر دەستی خۆی لەابردوو ، وەک کەمکوژی ئەرمەنەکان و پەلامارکانی بە سەرکوردەکان. پاشان خاکەکەی بە تورک بۆژا ، سەدان منداڵی بە دایک و باوک ڕەوانەی شارە تورکیەکان کرد، بەشێوەیەکی بەرنامە بۆ دارێژراو کرانە تورک هەموشتەکی خەیانی لەبیر بردنەوە ، تەنانەت گۆرەکیان بە سەرکردەی سەرهەڵدانەکە ، سەید ڕەزا بە ڕەوا نەزانی شوێن بزریان کرد . دەوڵەتی تورکیا بەتەواوی ڕێچاوی پاکتاوی نەژادی لە هەرەمی دەرسیم کردووە و هەوڵیداوە کورد بسڕێتەوە یان بیانکات بە کەمینەیەکی بە کاریگەر .چونکە بە سەرکوت کردن نەوستا هەستا بە کەمکوژکردنی ، پاشان خاکەکەی بە تورک بۆژا ، سەدان منداڵی بە دایک و باوک ڕەوانەی شارە تورکیەکان کرد بەشێوەیەکی بەرنامە بۆ دارێژراو بەتورکی کران ، هەموشتەکی خەیان لە بیر بردنەوە زمان و کلتور و فەرهەنگی کەنیاڵ کردن.

ئەمە لەدیرکی خەمان خاوەنی یادگاری زێرین لەگەڵ دراوسکانمان لە تورک و عەرەب و فارس ، زەرمان لەدەستیان چەشتوە ، بەڵام یادگەمان نیە تاکو ئەم ڕابردوە تاڵە لەخۆی بگرێ و ببتە هەی دروست بوونی گوتارکی نەتەوەیی پتەو تاکوو جارکیتر هەڵکانی ڕابردوو دوبارە نەکەینەوە ، چونکە ئەمە خاوەنی چەندین شەرش و جوڵانەوەی هاوشێوەی شەرشی دەرسیمین ، دەبە دووبارە پەیداچونەوەیەک بەڕابردووەدا بکەینەوە تاوەکو باشتر لەپەیامەکانی ئەم شەرشانە تێبگەین، چوونکە هەڵگری چەندین پەیامی ناراستەوخۆنە بە ئەمە لە ئێستادا ، بەنمونە مەژوو لەڕگەی ئەم چاکیانەی کورد لەڕابردوو بڕامبەر دەوڵەتی عوسمانی و دواتریش هاتنی تورکە ڕگەزپەرستەکان ، کە هەمیشە هەوڵی لەناوبردنیان دراوە ، ئەوەمان پێ دەڵێ کە هەڵکەردن لەگەڵ دراوسێکی وەک تورکیا زۆر ئەستەمە ، هەربۆیە ئەمە دەبە لەڕگەی شەرشی دەرسیم و هاوشێوەکانی لەڕابردوو ، خەمان پەروەردە بکەین ، چیتر هەست و سۆز نەبتە هەی دیاریکردنی ئاراستەمان ، بەڵکو بەشێوازکی عاقڵانی و هەشیارانە مامەڵە لەگەڵ دەورو دراوسێ بکەین.

# هەمەتەک بۆ پاراستنی ژیانی کاک بابانی شەهید ئیبراهیم

ژیانی کاک بابانی شەهید ئیبراهیم بپارێزن

بۆ بەڕێزان

- سەرۆکی هەرێمی کوردستان
- سەرۆکی حکومەتی هەرێمی کوردستان
- جێگیری سەرۆکی حکومەتی هەرێمی کوردستان
- سەرۆکی پەرلەمانی کوردستان
- وەزیری دادی حکومەتی هەرێمی کوردستان
- وەزارەتی پێشمەرگە
- وەزارەتی شەهیدان
- دەستەی مافی مرۆڤ
- سەرجەم لایەنە سیاسییەکانی کوردستان
- کەمپەکانی پێشمەرگە دێرینەکانی کوردستان
- رایگشتی

ماوەی 32 ساڵە، بە بەردەوام داوا دەکەین لەوەی دەبێت تاوانبارانی ئەنفال و سەرکوت جاشە تاوانبارەکان لە سزا رزگاریان نەبێت و بدرێنە دادگا بەپێی یاسای وڵات و نەودەوڵەتی، ئەمە چ وەک ماف و ڕزگ بە قوربانیانی تاوانکارییەکان چ وەک سزایەک بە تاوانباران بە پێی یاسا و پرەنسیپە پەسندکراوەکان. هاوکات ئەم هەنگاوە زۆر پەسند و گرنگە کە دەتوانێ مەترسییەکانی تەکەسەندنەوەی کەسیی زۆر کەم بکاتەوە و ڕێگەی لە بگرێت.
مەخابن سەرەڕای داواکاریی بەردەوامی ئەمە و کەسوکاری قوربانیانی دەستی ئۆمی بەعس و سەرکوت جاشەکان، بەڵام دەسەڵاتدارانی ئەم هەرێمە، بە پاساوی ئەوەی بەرژەوەندی کوردستانی لەبەردنی گشتی لە ئاپۆینی 1991 دا بە ئەو تاوانبارانە دەرکردووە، هیچ بەهایەکی بە قسەی ئەمە و داواکاریی کەسوکاری قوربانیان دانەنا, تەنانەت گوێیان بە سکاڵا شەخسییەکانیش نەدا و ڕێگریان لەبەردەم

بەدادگایی گەیاندنی تاوانباران کرد، کە ئەوش پشتڵی مافی کەسیی کەسوکاری قوربانیانە. بەگومان لێبوردنی بڕی کوردستانی سەبارەت بە تاوانی جینسایدی دژی یاسا نێودەوڵەتییەکانە و دژی یاسای پێسندکراوی دادگای باڵای تاوانکاری عێراقیش.
لە دڕئەنجامی خەم ساردیی و بێ گرنگ هەڵنەگرتنی ئەم بابەتە زۆر هەستیارەدا، لەم هەڵوێستەی قوربانییەك دوای ئەوەی تاوانباری بکوژەکەی باوکی کە ئیبراهیم حەبیب قاسم محەمەد کافرۆشییە، ئەم تاوانبارە کە ناوی کاوە ئەحمەد تەفیق بازیانییە و ناسراوە بە "کاوە بازیانی"، کە کاتی خۆی لە پاداشتی شەهیدکردنی ئیبراهیم حەبیبدا نیشانەی ئازایەتی لە سەدام حوسێن وەرگرتووە, سەرهەڵای تاوانەکەی پەلاماری کوردەکەی کە ناوی بابانە دەدا و چەکی لە هەڵدەکشێت و فیشەکیشی پێوە دەنێت, بەگژش هەیە لەکاتی بریندارببوونەکەی دەمانچەکەی سوار بووە، وەك لە گرتە ڤیدیەکەدا کە بەاوبووەوە و دەرکەوتووە, لە ئەنجامدا بابانی کوڕی شەهید ئیبراهیم لە حاڵەتی بەرگریدا دەتە دەست و کاوە بازیانی بریندار دەکات. گرنگە سەرنجی ئەوە بدرێت کەوا چەندین ساڵە لە لایەن تاوانبار کاوە بازیانیەوە هەڕەشە لەسەر ژیانی بابانی کوڕی شەهید ئیبراهیم هەبووە و دەستهات خۆی لە بەدەنگ کردووە. بەنموونە لە 2021-6-1 دا هەرشیان کردەتە سەر بابان ئیبراهیم حەبیب لە قەبرسانی گوندی ئەلا قولی "خەلیفە مەحمو". بەشایەدی خەڵك، کاوە بازیانی تەقە و دەستەڕێژی کردووە بەسەر بابان ئیبراهیم حەبیبدا.

لەڕدا پرسیار لە دەسەاتداران و حکومەانانی ئەم هەرەمە ئەوەیە، ئەوە کە سزای بکوژی باوکی کاکە (بابان)تان نەدا، کە گەر بوون لە پرسەی بەدادگایی گەیاندنی تاوانبارانداا، ئێستا لە بارەکی ئەوها و لە کەشێکی گرنگی ئەوهادا، چ مەنتقی تەیدایە کاوە بازیانی بلاوەننەوە و فەرمانی گرتنی خەرای کاکە بابان دەربکەن. ئایا لەسەر یاسا نییە بە یەك چاو سەیری هەردوو بڕی ململانێ و کەشکە بکات و هەردوولا ئاکشی دادگا بکات و بەپێی شایەد و بەگەکان بیار لەسەر کەیسکە بدات.
باوان ئیبراهیم حەبیب بڕگری لە خۆی کردووە، هەردوولا تەقیان لێکتر کردووە. بەیە ناکرێ ئەوها زوو و بە لکەینەوەی یاسایی کاکە بابان بە تاوانبار وێنە بکەن و بیگرن و بیخەنە کونجی زیندان.

بەیە جارکی تر جەخت لەسەر ئەوە دەکەینەوە کەوا پێویستە هەرچی زووە تاوانبارانی ئەمی بەعس لە دادگایکی سەربەخۆی عادیلانە

دادگایی بکرێن و بە سزای تۆوای خیان بگەیەنرێن. ئەم ئەرکی بە ئەملاو ئەولای دەستات کە تا دوا بکەوێت باجەکەی قورستر دەبێت. ئەم پەیستە تاکو لانی کەم قەرەبووی مەعنەوی کەسوکاری قوربانیان بکرێتەوە و رەگریش لە هەر جۆرە تێکدەرێکی شەخسی بگرترێت. جگەلەوەی ئەم کۆمەگەی بنیاتنانی بەیکەوە ژیانە لە کۆمەگەیەکی زامداری جینۆسایدکراودا.
ئاگرنا هەر جۆرە هەوڵێك بە سزادانی کاکە بابان بە تاوکردنی بڵایەنی و پرۆنسیپەکانی مافی مرۆڤ ئوپۆزسیۆنی سوکایەتییە بە روحی شەهیدان و کۆمەگەی کوردستان.

پەمانوایە پاراستنی ژیانی کاکە بابان ئیبراهیم حەبیب ئەرکی حکومەتی هەرێمی کوردستانە، وە پەیستە ئەم کەیسە لە دادگاییەکی تەواو سەربەخۆ یەکلا بکرێتەوە.

هەروەها داواکارین ناوی تاوانبار کاوە بازیانی لە لیستی خانەنشینانی پەشمەرگە بسڕێتەوە.

**ناوەکان:**
1- عەلی مەحمود محەمەد چالاکوانی جینۆساید
2- خەبات عەبدوڵا نووسەر
3- ئەحمەد مەجید –کەسوکاری ئەنفالکراو
4- شاخەوان قادر شەش-توژەر لە بواری جینۆساید
5- کەچەر ڕەشاد موراد ( ڕێکخراوی ( ODMG
6- ڕۆژنامەی نگرێ سەلمان
7- هەمن حەسیب – گۆڤاری تەبزاوە
8- جەبار ئەحمەد – توژەر لە بواری جینۆساید
9- کۆمەڵەی روناکبیری کۆمەڵایەتی کەرکوك
10- گروپی کار بە ئەنفال
11- هەڵمەتی دادپەروەری
12- ڕێکخراوی چاودێری کوردساید-چاك کوردستان
13- ڕێکخراوی ژیانی نوێ بۆ ژنانی ئەنفال
14- فوئاد عوسمان – چالاکوان و ڕۆژنامەنووس
15- ڕێکخراوی چیرۆکەکانی ئەنفال
16- هەڵمەتی ژیان دژ بە ئیعدام لە کوردستان
17- ڕێکخراوی بەرگری لە مافی قوربانیانی گەڵ بە کۆمەڵکان
18- ئینستیتا دهۆك بۆ ڕوشنبیریا گشتی-DIGC
19- ڕێکخراوی جیهانی بۆ چەکی کیمیاوی و بایۆلۆژی
20- ناوەندی داکۆکی پشدەر بۆ قوربانیان و جینۆسایدکراوان

21- ڕێکخراوی خزمەتی جەماوەر
22- کۆمەڵەی داکۆکی لە پرسی ئەنفال
23-ڕێکخراوی مانەوە بە پرسی شەهیدان و ئەنفالکراوان
24-ئیبراهیم هەورامی نووسەرو شاعیر
25- عەدالەت عومەر نووسەرو لێکۆڵەری بواری جینۆساید
26- ڕۆژان شەهید حەمە ڕەش ئەندامی پەرلەمانی کوردستان
27-کارەخ شەهید حەمە ڕەش

---

# ونبوون لە ناو یەکتردا.. شیعری: ستیڤان شەمزینی

ئازیز گیان
با بە دوای خەماندا بگەڕین
بۆی هەیە وەک دوو دڵۆپی نامۆ
چەند ابینە ناو باوەشی بیرۆکەیەوە
بۆی هەیە وەک دوو ئەسرینی زەرد
لە چاوی هەتاوەوە رژا بین
ڕەنگە ئێستا بەهار
بەدەستوخەتی سەوزی خۆی
ناومان لە لیستی شکۆفەدا بسڕێتەوە
لەوانەشە پایز
بە گەچانی زەردی دەستییەوە
بە پاندانێکی ئاتووتی
واژەی وەرینمان بکات
ئەمە دەبێت خەمان بناسنین
خەڵکی ئەم مەملەکەتە
بۆز لە غەوارە دەکەنەوە
دەبێت بە ریتمێکی لەسەرخۆ
پێیان بنێین
ئەمە دوو ون بووین
شوێنەواری زامی برینێکی بێدەنگ و
دوو شێپۆلی دەست بەستراوین

دوو کاتژمێری لەکار کەوتووین
نازانین هێنووکە سەعات چەندە
بە کاتی خۆشویستی
نازانین نهێ مانگی چەندە
لە ساڵی قاتوقڕی زەردەخەنە؟!!
ئێمە دوو ڕێبواری تینووین
نازانین ملی ڕێمان بە کوێ گرتەتەبەر
نازانین لەسەر چ ئەتەکسک
نیشتمانی ئاو بدەزینەوە؟!
دوو ئاسکەکەوی هەڵاتووین
لە خەڵی ئافات
بەدوای کتێبکی گەشبیندا دەگەڕین
نازانین لە باستیلی کام کتێبخانەدا
کەت و زنجیر لە ملی کراوە؟!
دوو چەلەکەی نەخوێندەوارین
ناتوانین پەڕاوی خۆشبەختی و
ڕووخساری ئارامیی بخوێنینەوە
دوو پەرەسێلکەین
تووشی ئەلزەهایمەر بووین
فەینمان بیر چەتەوە
بیرمان نایەتەوە ئەوە کە بوو
یەکەم جار ژەهری کرد
شەربەتی گەرانییە شادومانکەمانەوە؟!
بەبیرمان نایەتەوە
لە خەونی کام ئاسماندا وەڕ بووین
لەکام شاری بەکەسدا گیرساوینەتەوە؟
دوو قەڵەمی سەرکزین
پەکەنینمان پەوە نایەت
لەوەتی فاممان کردەتەوە
دەستی ڕەشی چارەنووس
تەنیا ییمان پێ دەنووستەوە
دوو ڕووباری وەاتەکی ونین
بەڵەمی شکست پەماندا تەدەپەڕێت
ناو جەرگمان تژیە
لەو ماسییە بەزارانەی
خەتمی کۆرەوەریان کردووە
کاتەکیش

دەست لە ملی یەکتر دەکەین
نابینە دەریا، پێناکەنین
ئاە غەریبی قووتمان دەدا
دوو گەدای مەملەکەتی برینین
رەژەک نەگبەتی مارەمان دەکات
رەژەکی تر ژیان تەلاقمان دەدات
لە خەمان تێناگەین
تێناگەین لە خەمان
دەی کام پەەەهەورمان شکاندووە
وشکەساڵیی رەحی گرتووین؟
چ مەمەکمان زوێر کردووە
پەلکەزەەینە خەیمان لە دەشارەتەوە؟
دوو عاشقی دەرزەکەرین
لەوەتی دوو گوەمان رواوە
لەبەردەم مزگەوتی موحیبەت
دەسەی عەشقمان راخستووە
وێنەگرەک بەلاماندا تێدەپەەت
دەست دەخاتە گیرفانی شەروااەکەی
بە ئەوەی
پارەیەکی ئاسن هەەبداتە بەردەممان
گیرفانی ئەو وەک سکی ئەمە خاڵییە
ناچار وێنەیەکمان دەگرەت
هەموو ئازارەکانمانی تێدا دەردەکەوەت
خەمان لە فەتەکەدا دەناسینەوە
ئای، ئەوە من و تۆین
لەسەر شەستەی شارەکی نۆناس
باوەشمان بۆناو قەدی یەکتردا کردووە
سەرما کەسیرەی کردووین و
لەبەر دەی یەکتردا
خەمان گەرم دەکەینەوە

# جۆرنەک بە قۆچقانییەوە..
## شیعری/ نەوزاد بەندی

ئەم جۆرنەیشمان کرد بە بە دە ..

جۆرن نەیتوانی سەهۆی

نەوانمان بکا بە نوقوە ..

بۆی نەکرا ئەوکوللەی خەم ،

وەک بایەلۆجییەک بگرە و

بیکا بە دەرزی و پەتوە ..

نەیتوانی ووشە تاکان ،

بخاتە ناو شربەتوە ..

نەیتوانی نەوەندگیری کا ،

ئە ئاست نییە ئەم جوانییەت ،

ئەوەی سەیری کرد ، پیری کا ..!

(.....شیعری دەداریم تەرک کردووە بەنام ئەمیانم توش بوو .....)